

Kiadóhivatal:
Kaposvár, Irányi D.-u. 14.
Ide csimrendők
az előfizetési pénzek.
Hirdetések és nyilatkozati
közlemények:

ELŐFIZETÉSI DÍJ
Egész évre . 8 k.
Félévre . 4
Negyedévre . 2
Egyenlő részre: 20 Hl.

SOMOGYI ÚJSÁG

Szerkesztőség:
Kaposvár, Irányi D.-u. 14.
Ide küldendő a lap
szellemi részét illető minden
közlemény.
Bérmertelen küldö-
ményt nem fogadunk el.
Kéziratokat vissza
nem adunk.

MEGYEI ÉS HELYI-ERDEKŰ VEGYES TARTALMU HETILAP

A »Kaposvári Iparoskör« hivatalos közlönye.

Megjelenik hetenkint egyszer: K E D D E N.

Feladós szerkesztő és kiadó: POÓR SÁNDOR.

Tanítóinkról.

Hazánkban vannak állami, községi és felekezeti tanítók, de olyan tanító nagyon kevés van, aki fáradozásáért teljesen megfelelő díjazást kapna. Nálunk semmiféle munkát olyan rosszul nem fizetnek, mint a tanítóké, pedig senkinek munkája a közjó érdekében értékesebb nem lehet az övéjüknél.

A legszengébb. illy nemzedék nevelésének ők fektetik alapját, ők vezetik a fiatalságot a mai kultúra felismerésébe, öntik beléje a hazaszeretetet, megösmertetik velők a jó és a szépet, mint követendő, fogékonnyá teszik iránta s kerülendőnek, megvetendőnek állítják elébe a rosszat, a bűnt. Samig határt nem ismerő idealizmussal nevelik ifju csemetéinket, ameddig az ifjuság lelki mivelségeért feláldozzák egész életük tevékenységét, addig nem ritkán a legnagyobb nélkülözésekkel küzdve kénytelenek saját érdeküket a közjó érdekében alárendelni.

Nem tudok szebb, nem ösmerek nemesebb foglalkozást a néptanítóénál. Miért kell éppen neki szűkölködni, miért éppen ő legyen a társadalom mostohája? A felelettel hamarosan készek lehetnek azok, akik a nemzet ügyeit intézik. Nincsen pénz, melylyel a néptanítók jogos igényeit ki lehetne elégíteni, ezt a választ kapjuk rendszeren. Akinek azonban az élet rideg felfogásai még nem rontották el jobbik érzését, az ebbe a válaszbba nem nyugodhat bele. Hát a kereskedő, a tisztviselő, sőt a munkás részére is kell, hogy legyen annyi pénz, hogy úgy, ahogyan de mégis valahogyan megélhessen? Csak éppen a tanító legyen az, akinek hivatása magasztosságával és rossz

fizetéssel kell beérnie, aki amellet, hogy kénytelen tisztességesen ruházkodni, emberségesen lakni, éppen úgy gondoskodni hozzátartozóiról, mint bárki más — az idealizmusa legyen csaknem kizárólagos jutalma?

Hiába kérdezzük, hol itt az igazság? Magasabb szempontok eltiporják tanítóink jogos igényeit s valahányszor egy-egy felszisszegésük, egy-egy feljajdulásuk hallatszik, melegen érző szívvel gondolunk bajaikra, — de ez aztán minden is. Ki tesz valamit értetők?

A fővárosban egy izben az ideglenesen alkalmazott tanítók felpanaszták, hogy ezer korona évi fizetés mellett négy-öt hat és több — évig kénytelenek az elérhetőnek alig látszó végleges kinevezésre várni. Igazán sajnálatraméltó a ti helyzetetek, szegény tanítók! De meggondoltátok-e, ti fővárosi tanítók, hány kartársatok tengődik a vidéken, hol ideiglenes, hol meghatározott idejű, hol végleges kinevezéssel ennél a fizetésnél is sokkal silányabb javadalmazással? Hányan vannak, akiknek egészen jelentéktelen készpénzfizetés és csekély természetleni javadalmazás mellett állandó sorsuk a koplalás! S ezt nem azért említem, mintha a fővárosi tanítók panasztát jogosnak nem tartanám, hanem azért mert panaszkodás rátereli figyelmünket vidéki kartársaik helyzetére is.

A társadalmi felfogások abszolutizmusa alatt nyögő tanítóink egyedüli vigasza, hogy helyzetük immár tartóhatatlan lévén, fizetésük végleges rendezése soká nem késhet. Utóvégre is ennek a társadalomnak be kell látnia, — bármennyire is viselje magán áltatában a mindennapi kenyérkereseti hajsza bélyegét, — hogy a népevelés aposto-

lainak megfelelő díjazása elkerülhetlen szükségesség. Hogy a társadalomnak éppen nem válik dicsőségére megfélekedezni a jövő társadalom nevelőinek sorsáról, süketnek lenni jogos igényeikkel szemben és jól megérdemelt jutalmaztatásuk helyett örökön-örököké megnyuló, beváltatlan ígéretekkel kecsegtetni őket.

Drágább lett minden, a pénz meg olcsóbb lesz napról-napra, tulságosan bőven van belőle — már akinek van — s amig a pénz értékéből egyre veszít, addig a néptanító maradt évtizedek óta a régi. Általában sztrájkok, fízerésemelés iránti mozgalmak napirendén vannak, zugolódik mindenki, akinek a fizetése, a bére nem futja a megélhetésre. A tanítók legfeljebb, hogy tanácskoznak, miképpen lehetne helyzetükön segíteni? De erősebb eszközözkhöz nem nyulnak. Ismerik hivatásuk nemességét s ezzel összeférhetetlennek tartják az anyagiakért való erőszakos követelődést. S a társadalom — tudva ezt — nyugodtan nézheti, némán tűrheti ezt az önmegtagadást, a társadalom képes ilyen ajándékot elfogadni azoktól, akik legnagyobb jövedői?

Határozottan kell tiltakoznia mindenkinek az ellen, hogy a néptanítókat a társadalom páriáivá alacsonyítsák. Ez a derék, ez a buzgó osztály mindannyiunk pártfogását érdemli s nem szabad tűrni, hogy fárasztó, ideális munkájokért megfelelő jutalomban ne részesüljenek.

Joggal várhatják, hogy a társadalom felkarolja; joggal remélhetik, hogy mint a társadalom hasznos tagja megélhetésük biztosítva legyen. Minden jóra való honpolgár, aki hálásan emlékszik első tanítóira, tartsa kötelességének,

Uj üzlet megnyitás!

WURM VILMOS Fő-utca, Megyeházzal szemben.

Ajánlja dúsan felszerelt új áru raktárát uri és női fehérneműek, menyasszonyi kelen-
gyék, női divat áruk, függönyök, szőnyegek stb.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve

maradtam tisztelettel

WURM VILMOS.

hogy a tanítók sorsát tehetségéhez képest előmozdítsa. S ha ez a törekvése őszinte, úgy bizonyos, hogy a tanítók helyzete is csakhamar meg fog javulni.

Sok minden megesik, ebben a Kaposvár városában: Jön ide panoráma, kócsrágó komédiás, körhinta, kintornás, stb. Ugy rágódnak ezek rajtunk, mint a szőlő gyökerén a philoxera, azaz a károsbéggel, hogy minekünk még védekező eszközünk sincsen; mert hát ezek ellen sem a szénkéneg, sem semmiféle patikai szer nem használ. Ami orvoságunk lehetne, az nyáron is téli álmát alussza; legfeljebb másik oldalára fordul, mint a medve, de ezt is csak azért teszi, mert hát megvagyunk írva hogy »röndnek muszáj lönni!«

Ugy vagyunk bizony mi ebben a városban, hogy a kiket a kolduló minden féle ember nappal ki nem rabol; az éjjeli tivornyak megrészegedett dicső fiai éjszaka az utcán agyon nem vernek, az ördökké él, mert azon talán még a kolera sem fog.

De ez még mind semmi, ahhoz képest, a hogy a legutóbb meggyalázva lett városunk.

Építik ugyanis Kaposvár városházát; nem ugyan a vállalkozó, hanem felfogadott emberei; most azután midőn ez állás — mester, — kiállítólág, de a következmények szerint is, — sokkal jobb horvát, mint magyar szellemű ember, az állás építésével készen volt, hogy örömeinek kellőképpen adhasson kifejezést, kitűzte reá ékességül: **»a horvát nemzeti lobogót.«**

Igy azután olyan csuffá tette ezzel a városnak lakósnai véres verejtékéből épülő székházát, hogy ezt a szégyent lemosni róla elég lesz. . .

Látta ezt a rendőrség, — mert hiszen csak a vak nem láthatta, — de hát ily csekélység miatt csak nem zavartatja békés nyugalmát.

No de máglátta a Kaposvár városi jogász ifjúság is. Ezek azután meghotránkosásuknak kellőképpen kifejezést adandó, bementek mult vasárnap reggel rendőrfogalmazói hivatalba, és követelték a »horvát zászlót« azonnali levételét.

Persze erre a t. olvasó közönség azt hiszi, hogy rögtön intézkedés történt a zászló eltávolítására.

De hogy is! Azt a választ nyerték hogy: nincs emberük, akivel levetessék; és így **ő Felsőge a király születés napjának reggelén is ott díszelgett,** a mikor azonban magánál a rendőrkapitánynál tétlenül jelentés, az azonnal intézkedett is; úgy hogy az ünnepi Isteni tiszteletre már levetették. Igaz ugyan, hogy magyar zászlót nem tettek ki helyette. De minek is lett volna ez?!

Nem azért fizet a város a vállalkozóknak sokkal többet, mint a mennyiért más megépítette volna a városházát, hogy magyar munkásokat alkalmazzon.

Jó nekünk minden. Nem nézünk mi utána semminek.

Legfeljebb a helyi sajtó jajdul fel olykor-olykor, ha van azután haszna, ha nincs.

Nem mulasztathatjuk el azonban e helyen, hogy a városi rendőrkapitánynak köszönetet ne szavazzunk azon gyors eljárásáért, a melylyel a zászlót, — a panasz folytán, — azonnal eltávolítani szives volt.

Egyben pedig felhívjuk a rendőrség szives figyelmét a további építkezésnél is. Majd mi is ébren leszünk.

H I R E K.

— **Előfizetési felhívás.** Tisztelettel figyelmeztetjük t. előfizetőinket, hogy kiknek előfizetésük lejárt, azt megújítani szivesek legyenek, nehogy a lap küldésében akadályok merüljenek fel.

Tisztelettel

A kiadóhivatal.

— **Kinevezés.** Gabsovits Gaszton, Gabsovits Károly megyei főjegyző fia, ki most végezte a honvéd ludovica akadémiát, hadnagygyá nevezetett ki. Gratulálunk a fiatal hadnagy kinevezéséhez.

— **ő Felsőge apostoli királyunk** születése napját f. hó 18-án városunkban is áhitattal ünnepelte meg vármegyénk közönsége. A város összes templomaiban Isteni tisztelet volt a rom. cath. templomban d. e. 9 órakor, hol nagy számban

képviselve volt a tiszttviselői kar s a városi intelligencia. — Innen az ev. ref. templomba vonult a közönség, majd az itteni istentisztelet végeztével az izraelita templomba; mindenütt buzgón imádkozva a mindenek urához, hogy áldja meg minden áldásával a magyarok királyát. — A katonaság körében is szépen ünnepelték meg e napot reggel 8 órakor ugyanis a honvédtéren katonazenés táborig mise volt, melyen az összes városunkban időző katonaság részt vett.

— **Kinevezés.** A m. kir. belügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök Schettl Alajos gyöngyösmelléki s. jegyzőt anyakönyvvezető helyettesé nevezte ki, s megbízva őt születési, esketési és halálzási anyakönyvek vezetésével.

— **Veres kakas.** Nagy tűz dühöngött f. hó 9-én Szulok községben, mely mintegy 78 gazda évi termését, hosszas fáradozásának gyümölcsét tette tönkre s mindennek egy ember kapzsaiága az oka. — A jelzett napon ugyanis a gépész, mintán óriási szél dühöngött, kijelentette, hogy ily szélben a cséplés folytatása nagy veszedelemmel járhat, miértis ő a cséplést folytatni nem hajlandó. Erre Beck István gőzmalomtulajdonos s a cséplőgép tulajdonosa kijelentette, hogy ő kívánja a cséplés folytatását, mert hisz minden az ő felelősségére megy s így a cséplést folytatni kellett. — A gépész télelme nem is volt ok nélküli, mert alig hogy elkezdtek újból a cséplést, a kéményből egy kipattanó szikra lángragyújtotta a gép közelében lévő kazalt s daczára, hogy a munkások rögtön oltáshoz fogtak, az óriási szélben mentésről szó sem lehetett. Így történt azután, hogy 78 gazda keserves egy évi keresménye a tűz martaléka lön s a gép is odaégett. — A kár hivatalos becslés szerint 14600 korona. — A káros gazdák a mint értesülünk kárterítéssel fordultak a kapzsa géptulajdonos ellen. — F. hó 11-én d. e. 11 órakor Zádor községben is tűz volt, mely alkalommal Bergán Mihály zádori polgár tulajdonát képező félszer és pajta gyulladt ki: ismeretlen okból s lön a veszedelmes elem martalékává, a kár mintegy 778 korona, a mi, mintán biztosítva mi sem volt, meg nem térül.

— **Csendőrhöz harca** Pénteken éjjel virradóra a fonyódi csendőrs vezetője és egy próbacsendőrr járőrszolgálat teljesítés-

T Á R G Z A.

Széles utca.

Széles utca, magas torony,
Arra siet a galambom.
Pipi-piros a kendője.
Én vagyok a szeretője.

Néznek engem is a lányok,
De én alig nézek rájuk.
Minek nekem csillag fénye,
Ha feljött a nap az égre.

Dalos.

„Virgoncz fia volt csupa merő élet, Szakasztott mása édes szülőjének. A bőséges szüretnek.” Szerettük, dédelgettük és most mikor sirjánál áll az emberiség, a java nép: lányos papák, vékonypénzü ifjak borongva állják körül a gyászos koporsót, mely annyi szív reményét zárja magába, hogy elvigye az elmúlásba.

Szegény édes hercegem téged csak az örök özányilekek, füstösképű jó bárátaid siratnak, zokogva sóhajtnak: Meg-

halt szegény édes jó pajtásunk. Szegény jó Carneval!

Tudjuk ám nem haltál te meg, fel-támadsz ujra, hozol újabb örömet, reményt és vigasságot a szegény magyarnak, kit te annyiszor megrikattál, örömeiben megkacagtattad bujában.

Jer sirodból, buj ki egy pillanatra és nézd, kik állnak sirod körül.

Amott egy komor bus alak, fekete reddingotban, bekötött fejjel, fáradt szermekkel és ujjakkal a te hűséges, kenyeres pajtásod. Kezei most is ríngatóznak, mintha repülni akarnának. Mint azok az édes hangok, miket a száraz fából csalt ki, eltöltve velük a szívet, részeggé téve a mámorosat. — Halld mit mond: — Koppantan jöttél és szegényesen éltél. Az emberek hálátlanságát, nyomorult változását mi éreztük ketten csak. Szegény purdémnek máskor jólétet hoztál — egy évre valót s most — sirodból fázva megyek haza siralkodó kölykeim közé, kik Mária a végén tartanak a jónak. És sir zokog. . .

Nézd hercegem, egy szép hölgy is sirat smot! Halld mit beszél:

— Hát ismét így hagytál szívem szerelme, reményem. Azt az aranyos főkötőt csak nem hoztad el nekem. Oh mond, volt szíved itt hagynod engem árván, szomorúan!

Emit egy álmos, trakkos sereg ásit

álmosan, arcukon semmi meghatottság; sőt gondolom, ha élne! megis lincselnének! Figyelj, mit szólnak;

— Átkozottul socher volt e kegyelmes herceg ur!

Egy diszes Ur a közelben, savanyu arc, a gyászos kúrtókalap kezében nyűszörgve szorong a sóhaj sulya alatt, mely rája szál ekép:

— Halálos máskor öröm, ma gyász! Tárházaim telve valának s most üres.

Szegény, szegény Zelig ur. Nem tehetek róla — szólnál ugy-e hercegem? oka nem vagyok. Szegény ifjuk, urak, ördögök, nincs nálad mit bevágniok!

Festék, máz, hamis mind mi rajtuk van; nézz oda, mint könnyeznek téged és csak e könny rajtuk az igaz, mert rosszul ment az üzletük, találd kik ök:

— Az én istennőim ök — sóhajt Carneval — szerelmük osztják mint az ég az esőt, de napjuk, szívük igaz heve enyém.

Amott egy ifju zokog, mellét verve rebegi: „Peccavi, peccavi.” Jó hercegem, ő nemsokára követ, a falsom kiderül mihamar, szegény ördög téged szeretett, vedled mulatott és érted halni fog.

— Szegény kopasz, mit keressz itt? Hisz reszkető tagjaid és halálmadárképeden monokli alig marad. Tán te is remélsz szegény agglegény?!

kor szóváltás közben egymást össze-vissza szurkálták szolgálati fegyverükkel. Csak nagynehezen sikerült a közelben lévő halászhajóknak a dulakodókat szétválasztani, kik közül a próbacsendőr sebe oly veszélyes, hogy kórházba kellett őt szállítani. A hadbíró leérkezett az ügy meg vizsgálására.

— **Vízbe fullt gyermek.** Kislaki osárda mellett lévő elhagyott régi kut mellett játszadozó gyermekek közül Németh Juliska nevű kis leány a már kevés, alig pár lábnyi mély vízű gödörbe esett, és csak holttestét buzták ki a segélyére sietők.

— **Választás.** Hírül hoztuk, hogy Hosszu János érdemes kitanító meghalt. Megüresedő állására f. hó 12-én volt Kis-Báron a választás, amelyen a volt kitanító fiát Hosszu Lajos lengyeltőti-tanítót — lapunk munkatársát — választották meg egyhangú lelkesedéssel. — Gratulálunk!

— **Tolvaj gulyás.** Takács József alsóbogát pusztai uradalmi gulyás, gróf Somssich Imréné birtokán ellopott egy birkát, s azóta nyomtalanul eltűnt. A csendőrség széleskörű intézkedéseket tett a hűtlen cseléd kézrekerítése végett.

— **Posta- és távirók vasárnapja.** A kereskedelmi miniszter rendeletet adott ki, melyben megváltoztatja a posta- és távirók vásár- és ünnepnapjait hivatalos óráit. A rendelet szerint a vidéki posta- és táviró hivatalnokok felvétel szolgálatra nézve ezenül vásár- és ünnepnapon délelőtt 8—11 óráig kell hivatalos órát teljesíteni. — A köznapi és ünnepnap délutáni szolgálat változatlan marad.

— **Tüntető felvonulás Kaposváron.** A kaposvári kereskedők azon megegyezésre jutottak, hogy f. évi augusztus hó 15. től üzleteiket esti 8 órákor zárják be s ezen segédek iránti humanus elhatározást a kereskedők nagyrésze alá is írta. — Ezen elhatározáson felbuzdulva a jeles segédek gyűlést tartottak s minden indoklás nélkül f. hó 15-én reggel társaik között egy ívet köröztek, mely mindnyájukat a Széchenyi térre hívta össze gyűlekezésre. — A nagyszámban összegyűlt kereskedők ifjuság után tüntetőleg vonult végig a főutcán s a nyitva talált üzletek kirakatait s ablakait minden huza-vona nélkül beverték, így beverték a főutcában Simon, Inzelt és Háberfeld kereskedők ablakait. — A felvonulásról csakhamar tudomást szerzett a rendőrség, mire Hadi biztos négy rendőrrel a helyszí-

Eltemették, bűjti szellő lengedezzen áldott porai felett.

Orgona bug, zeng az ének hangjain a lég. Fényes talárban int a pap éa halljátok mit beszél:

Bűnösök, gonoszok most sirtok ugy-e? Telt e ház, mint előbb koresma, mulató? Gonoszágatok leróni, térdelve lesírni jöttetek? Isten ne büntessé őket, hisz Szodoma és Gomora népe bűnhődött érettek. Megváltom, bocsáss meg nekik!

Caeng a szent harang, térdre omol a bűnösök serege, halovány képű szülött alakok, fejük lehorgaszva rebegik:

— Peccavi . . . peccavi.
Hamu, a föld gyászpora hull a főre és vigaszt ad a hallottért való bűjti mise.

Csak egyetlen lélek nem sóhajtozik; nem sir, nem zokog, nem kacag. S míg az Isten felkent papja vigaszt, reményt bűnbánó szívekbe ojt, fenn a hallgató orgona mellett közbübsz arccal néz a semmiségbe és gondolatja ez:

„Mi jó ezeknek, van bűntük, mit le-
rójanak, nekem nincs, mert nem lehetett.
Száras torkát kösörűli és lyukas
széleiben kotorász. — Carnevalnak ő nem
őrült, nem is stratta meg.

László Arnold.

nén termelt s rövid kardlapozás után srét-verte a rakoncátlan tüntetőket.

— **Értesítés.** A cs. és kir. katonai élelmezési raktár (Budapest Lehel-utca 41. sz.) földbirtokosoktól vásárol 3000 mm. rozso, 10.000 mm. zabot. — Felhívatnak mindazon termelők, kik a fenti gabonaféléket (természetesen kisebb mennyiségekben is) szállítani kívánják, hogy 1 kgnyi mintát 1 koronás bélyeggel ellátott ajánlataikkal a fent jelzett élelmezési raktárnak küldjék fel. A rozsnak 100 literje legalább 69 kgrót, a zab-é pedig legalább 41 kgrót nyomjon. Kaposvár, 1902. augusztus hó. **Somogyi Megyei Gazdasági Egyesület.**

— **Új üzlethelyiség megnyitása.** Warm Vilmos városunk intelligens közönsége előtt immár jó nevű kereskedő, ki azelőtt Szegő kereskedővel volt társulatul tulajdonos, városunkban a főutczában, a megyeházzal szemben ur- és női fehérnemű és egyéb divatcikkekkel álló üzlethelyiséget nyitott. A jónévű, szolid kereskedőt a helyült is ajánljuk városunk közönségének figyelmébe, megérdemi a pártfogást a szolid kiszolgálásért s az árak rendkívüli olcsósága folytán is.

Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszter, Hornyánszky Gyula Budapestre áthelyezett főgymnásiumi tanár helyébe Szőke Lőrincz deési helyettes tanárt nevezte ki. — Végh Endre főgymnásiumi tanár félévi szabadságot kapván, helyette pedig Steller Ignác lesz kinevezve.

Spiegel Dávid kereskedő városunkban Korona-utca 9. szám alatt üveg-, porcelán- és lámpaárú üzletet nyitott. — Nem győzzük eléggé figyelmébe ajánlani olvasóinknak azt a szolid, udvarias kereskedőt, ki mindent elkövet, hogy vevőit minél kielégítőbben s minél olcsóbban kiszolgálja. Egyben felhívjuk olvasóink figyelmét nevezett kereskedőnek lapunkban foglalt hirdetésére.

— **A F. M. K. E. selmezbányai közgyűlése.** Selmezbányán a F. M. K. E. aug. 27-iki közgyűlésére nagyban készülődnek. Az ünneprendező bizottságok a múlt héten alakultak meg. Külön bizottságok intézik az elszállásolást, a város díszítését, a kirándulásokat, a társasbédet és a faklámencet. Láng Lajos kereskedelmi miniszter, a kassa-oderbergi vasúttal egyetértésben, a közgyűlés alkalmából, az egyesület tagjai számára aug. 20—30. napjaira érvényes kedvezményes utazási jegyeket engedélyezett, a melyek a magyar államvasutak és az üzletkezelésükben lévő helyi érdekű vasutak, valamint a kassa-oderbergi vasut magyar vonalain, az összes gyors, személy és vegyes vonatokra érvényesek. A kedvezmény értelmeben az egyesület tagjai másodosztályú jeggyel az I. osztályon, harmadosztályú jeggyel a II. osztályon és félárú másodosztályú jeggyel a III. osztályon utazhatnak. A kedvezmény a kiinduló állomásról Selmezbányára és vissza való utazásra szól, de az utazás Budapest és a kassa-oderbergi vasut magyar vonalain át is megtehető, ez esetben azonban Budapestről a rendeltetési állomásra vagy viszont, a kedvezményes menetjegy külön-külön váltandó meg. Clair Vilmos főtitkár fölkéri az egyesület tagját, a kik a kedvezményt igénybe venni kívánják, hogy ezen szándékaikat az egyesület főtitkári hivatalánál (Nyitra) aug. 20-ig bejelenteni s egyben jegyeiket a társasbédre is megváltani (4 kor.) szíveskedjenek, hogy a rendezőség a résztvevők száma iránt kellően tájékozhasa magát.

— **Ingyenes díszmű-ajándék.** Aki e ozimet elolvassa, akaratlanul is Amerikára, a képtelenségek hazájára gondol. Pedig ezuttal sokkal közelebből, Budapestről, kél szárnyra e bír. A Pesti Napló, Magyarországnek a legrégibb, pártoktól és klikkektől teljesen független, szabadelvű és szókimondó napilapja lepi meg vele karácsonyra olvasóit, ajándékkal adván —

teljesen ingyen — a gyönyörű kötetű remek illusztrációkkal díszített Zichy Mihály Album-ot. E valóban értékes és nagy irodalmi becsű művet — melynek az Athenaeum kiadásában megjelent eredetije 90 koronába kerül — a Pesti Napló új kvárt kiadásában karácsonyi ajándékkul megkapja a Pesti Napló minden állandó előfizetője. És megkapják díjtalanul azok az új előfizetők is, akik egész éven át fél, negyedév vagy havonként, de megszakítás nélkül fizetnek elő a Pesti Napló-ra.

Szinészet.

Igazán csodával határos az az egy hétig tartó közönyösség a mivel a műpártoló közönség viselkedik a városunkban időző színészet iránt csak azért, hogy a másik héten annál tömegesebben jelenjék meg, így adva tudomására szeretetét Somogyi Károly derék színigazgatóknak. A múlt héten ugyanis daczára a változatos műsornak, egész héten át kongott a színház az ürességtől, pedig hát a társulat derék tagjai mindent elkövetnek, hogy minél nagyobb műélvezetet nyújtsanak a közönségnek.

Folyó hó 12-én kedden „Az államtitkár ur” című francia vígjáték került színre üres ház előtt; a darab sikerének oroszlanrésze Somogyit illeti, de a többi szereplők is kifogástalanul állták meg helyüket.

13-án szerdán a „Kis szőkevény” került színre, ezuttal ugy az összejáték, mint az ének mi kívánni valót sem hagyott hátra. Osztottak a sikerben Bilkey, Tóth, Pogány, Pintér, Szatmári és Peterdi Etus.

14-én csütörtökön „A kis mama” című vígjáték lön másodszor bemutatva. Kifogástalanul állták meg helyüket Szép Olga, Tóth, Bérozi, Pogány.

15-én pénteken „Kisasszony feleségem” lön színre hozva. Szép sikert aratott ez alkalommal Bilkey, kit ugy szép csengő hangjáért, mint kedves megjelenéséért nem egy ízben nyílt színen is megtapolták. — Jók voltak Szatmári, Pintér, Kalmár, Pogány.

16-án szombaton Márkus Aranka vendégfellépével a „Troubadour” opera került színre. E jeles művésznek kedves s iskolázott hangjáért sok tapsban részesült. Kifogástalanul állták meg helyüket Pogány, Pintér, Perényi.

17-én vasárnap a „Régi szerető” című 3 felvonásos népszínmű került bemutatásra, mely alkalommal Pogány Janka sikereinek egyik legszebbikét aratta, méltó partnere volt Pintér és Bilkey, de nem is volt hiány tapsokban, a halás közönség nem egyszer frenetikus tapsal jutalmazta a jeles szereplőket. Nem kevésbé kivették részüket a sikerből Somogyi és Andorffy Margit.

A mint értesülünk Ámon Margit, közönségünk kedvence folyó hó 17-én letelvén egy havi szabadságra, visszaérkezett városunkba s folyó hó 19-én a „Lili” ben fog fellépni. Azt hisszük ép ideje volt, hogy a jeles művész ismét haza érkezen, mert már majdnem kétségbeesítő volt a közönség részéről a közöny.

Végre tehát megjött ismét a „vonzerő” leasz ujra telt ház, minek azt hisszük, jeles igazgatónk fog a leginkább örülni. De másrészt a közönség is ismét műélvezetet fog találni a nagyobb kedvvel fogja ismét pártolni az erre érdemes társulatot.

.... F. F.

K ö z g a z d a s á g.

Védekezés a gabona megdőlése ellen.

Az istállótrágyának a gabonaneműek alá való közvetlen alkalmazása, a gabonának túlsűrű vetése, a fejlődésre kedvező őszi és tavaszi nyirkos meleg időjárás s a foszforsavnak hiánya azon tényezők, melyek előidézi a gabona megdőlésének. Tulajdonképeni oka pedig a sejtek túlságos megnyúlása, azoknak kisebb mérvű megvastagodása, szóval gyengesége. Ismerve az ok előidézőjét, nem lesz nehéz megtalálni a védekezés eszközeit sem. Az a kérdés azonban, hogy ezéltérányos lesz-e a gyakorlatban ezen eszközökkel élni.

Első eszköz lenne tehát az istállótrágya közvetlen alkalmazásának mellőzése. Ezzel bátran élhetünk, mert a tapasztalat bebizonyította, hogy az istállótrágya a gabonaneműeknél túlbuja fejlődést idéz elő, az inkább a szalma, mint a szemfejlődésnek kedvez, s miután az is kétségtelen, hogy a gabonanemű előveteményének adott trágya után a buza minőségileg de mennyiségileg is jó termést ad, nyugodtan nélkülözhetjük az istállótrágyát annál is inkább, mert az esetleges foszforsav hiányt mesterséges uton, műtrágya alakjában is pótolhatjuk.

Második eszközünk volna a gabona ritkább vetése. — Hogy állunk e kérdéssel? Ha jó ritkán vetünk, akkor a megdőlés nem fog ugyan oly hamar bekövetkezni, mint különben, de csakis az esetben, ha a ritkábban álló gabona között éppen a ritka állás folytán nagyobb mennyiségben előfordul gyomot kiirtjuk, különben ezek árnyékolják be a gabonátöveket s a ritka vetés daczára is megdülhet a gabonánk. A ritka vetés tehát csakis azon esetben fog kedvező eredményre vezetni, ha kapáljuk a gabonát. Igen ám, de hogy azt tehessük, a sortávot legalább is 30 cm.-re; kellene vennünk, mert a kézi kapálás egyáltalában szóba sem jöhetvén, lókapával kell dolgozunk. De viszont a 30 cm. sorban való vetés maga után vonja az érés megkésését, a mi tehát teljesen kizárja a védekezés említett módját.

Miután a megdülést előidéző harmadik okra, az időjárásra befolyást nem gyakorolhatunk, keresnünk kell egy újabb eszközt s ezt megtalálhatjuk a tenyész kiválasztásban. — Iparkodjunk termelésre oly buza-variantát kiválasztani, a melynek szalmája erős mercv. A magyar búza teljesen azonos viszonyok között is igen nagy különbség mutatkozik a szalma tekintetében. — Rendszerint a legerősebb az egyenletes, hosszú szálú szép kalászokat termelő tö s így, ha ezeket kiválogatjuk, s ezek magvát vetjük el, úgy a cél elérésük, búzáink szilárd állású lesz, az nem fog megdőlni.

510. 1902.
végrh. sz.

Arverési hirdetmény.

Alulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a kaposvári kir. járás-bíróság 1902. évi V. III. 220. számú végzése következtében Poór Sándor ügyvéd által képviselt Hál Ede javára öz. Somogyi Ferencné ellen 120 kor. 86 fill. s jár. erejéig 1902. évi június hó 4-én foganatosított kielégítési végrehajtás útján felülfoglalt és 1294 kor.-ra becsült következő ingóságok u. m.: többféle szoba butorok, gazdasági eszközök és egyébből álló ingók nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a kaposvári kir. járásbíróság 1902. évi V. III. 220/2. számú végzése folytán 120 kor. 86 fill. tökekövetelés ennek 1899. évi május hó 6. napjától járó 5% kamatai 1/2% váltódj és eddig ösz-

szesen 35 kor. 19 fillérben bíróság már megállapított költségek erejéig Szomajomhoz tartozó Póstelek pusztán végrehajtást szenvedő lakásán leendő eszközésére 1902. évi augusztus hó 27-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kiűzetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatják, és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 120. §-a értelmében ezek javára is elrendettetik.

Kelt Kaposvár, 1902. évi augusztus hó 11. napján.

RÁCZ ISTVÁN,
kir. bír. végrehajtó.

2970. sz.

1902. tkvi.

Arverési hirdetményi kivonat.

A tabi kir. jbiróság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Borbás János és társai végrehajtatóknak Borbás József végrehajtást szenvedő elleni 246 kor. tökekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a kaposvári kir. törvényszék (a tabi kir. jbiróság) területén lévő, Köröshegy község határában fekvő, a Köröshegyi 527. szíjkyben végrehajtást szenvedő Borbás József tulajdonánál A. I. alatt felvett telkibirtokra 860 koronában és a Köröshegyi 16 szíjkyben Kis Pap János és neje Kasza Mária tulajdonánál 22. hrz. házra udvarral és kerttel az árverést 1100 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatan az 1902. évi október hó 28-ik napján délelőtti 10 órakor Köröshegyen megtartandó nyilvános árverésen a meg-

állapított kikiáltási áron alól is eladtni fog. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10%-át, készpénzben, vagy az 1881-ik LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett ártólammal számított, és az 1881. november hó 1-én 3333. sz. alatt kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt vadékképes értékpapirban a kikiáltottkéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénzünk a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Tabon, 1902. évi június hó 27-ik napján.

Akir. jbiróság, mint tkönyvi hatóság.

FCDOR, kir. albiró.

Cseplési idényre

gőz- és lőerejű gépek körül dolgozó munkások óvintézkedésének tárgyában hozott

megyei szabályrendeletet

nyomatva kifüggesztés végett kaphatók darabonként 10 fillérért, papírlemezre huzva pedig 20 fillérért. Ugy szintén korosmai szabályrendeletek is kaphatók ugyanily árban

Hagelman Károly

könyv- és papirkereskedésében

KAPOSVÁR OTT.

Legnagyobb raktár teljesen felszerelt szüretelési és pinczegazdászati eszközökben. Gyári áron szállit kitűnő szerkezetű „Mabille” rendszerű borsajtókat, mely rendkívül csekély erőszükséglet mellett meglepő eredményt képes felmutatni. Magas nyomású és folyton működő sajtókat, munkaképesség 12 óra alatt 15.000 kgr. szőlő.

Legjobb szerkezetű szőlőzúzó, gyümölcsajtók, borszivattyúk, erjesztő edények. Nagy választék a legfinomabb szőlőszedő és válogató ollókban.

SCHOTTOLA ERNŐNÉL,

Budapesten, szőlő és pinczegazdászati osztálya, VI. Andrássy-ut 2. Árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küld e fenti czég.

Kelengyekészítés.

A legszebb kelengye az, melyet tulajdonosa maga készít. S ki ne vágyónk szép kelengye után, mely a gazdaasszony igaz kincse!?

A kaposvári uri családok figyelmét felhívjuk

SZENDE FÜLÖPNÉ

kelengye és fehérnemű iskolájára

mely uri leányok számára szeptember hó folyamán nyílik meg Kaposvárott.

Az iskola vezetője a budapesti Kunz-féle kelengye és fehérneműgyár első munkavezetője volt. E tény is elég garancia, hogy rövid idő alatt a lehető legmodernebb és legschikesebb készítmód elsajátítható.

Hirdetések

jutányos áron

felvétetnek

e lap

kiadóhivatalánál.

Képviselők

kik gázberendezések szerelésében jártasak, kerestetnek

ACETYLÉN

világítási vállalatához.

Ajánlatok referenciák megjelölésével

1-3

KLINGER RICH.

Gumpoldskircheneri gép- és fém-
áru-gyár magyarországi telepe
Budapest, VII., Hornád-u. 43. sz.
„Acetylén-udvar” czimzendők.

Értesítés.

Tisztelettel alulírott tíz évet meghaladó ideig legjobb igyekezetemmel szolgáltam a mélyen tisztelt közönséget, mint a Korona kávéház főpinczére. Abban a véleményben vagyok, hogy e hosszú idő alatt buzgó szolgálatom által sikerült megnyernem a mélyen tisztelt közönség hajlandóságát.

Ez által bátorítva vállalkoztam arra, hogy mint önálló üzlet-ember

a kaposvári vasutállomás éttermeit bérbe vegyem

s ezzel a t. közönségnek szolgálatomat más téren felajánljam.

Vállalkozásom sikerét egyrészt a t. közönség jóakaró pártolására, másrészt ama szilárd elhatározásomra alapítom, hogy üzletemben a legpontosabb és előzékenyebb kiszolgálás mellett, *kiváló minőségű, izletes ételek és kifogástalan italok* álljanak rendelkezésre, melyek a legválogatosabb igényeket is kielégítsék.

Az étteremben *olcsó és kitűnő*

k o s z t o t a d o k,

esetleg *abonnens vendégeknek* is; az utazó és városi vendégek számára nagy választéku *hideg buffet* áll rendelkezésre.

Kitűnő *természetes borok, likőrök és mindig friss sör.*

Gondom lesz az éttermek és mellékhelyiségek állandó *tisztántartására*; nyáron át pedig a *perron* nyújt vendégeimnek kellemes tartózkodási helyet.

Üzletemet szombaton, július 5-én nyitottam meg.

Szolid és látogatásra érdemes üzletet akarok a t. közönség számára létesíteni, miért tisztelettel kérem szíves látogatását.

3-3

Pelczmann Péter

vasuti vendéglős, Kaposváron.

Uj üzlet megnyitás.

A nagyérdemű közönség szíves figyelmét felhívom arra, hogy *Kaposvárott, Korona-utca 9-ik szám* (Borovitz Manó ur házában) f. évi augusztus hó havában

ujjonnan berendezett

üveg-, porcellán- és
lámpa-kereskedésem

megnyitásakor, alkalmam nyílt oly *nyönyörtű és izléses* kivitelű teljes *étkező, kávé, tea és mosdó* készleteket beszerez-nem, amelyek az olcsó árak miatt igen alkalmas ajándék tárgyl szolgál.

Szíves pártfogásért esedezem

tisztelettel

SPIEGEL DÁVID.

AKACIA
-SZAFRÁN
Infúzióval és legdrágább
szárazgallyú kővel.

REPARATÓR
 Kaphatók a gyógyeszközökben.
 — Ára 1 korona.
 Készítéskor azonnal.
KORONA GYÓGYSZERTÁR Budapest, Kalvin-tér.
 Főraktár: KÖRÖNYI GYÓGYSZERTÁR, Budapest, Kalvin-tér.
 Készítéskor azonnal.

Legnagyobb örökös a mai éjjeli, az a halálra baltamennel. — Feloslagasat teart a Copsavit ds Cubébat. —
Tollmánya gyors és határozat hatástan cse, hódjag ds rusebatalmennel a kullóid szavakat. — Oak a tarr. vödrök
„dígteljes” poljaggyevel valók. Rphall az ország minden gyögyoszorítáiban. Ára 3 korona.
Videktr 3 kor. 40 fill. előleges beküldése után bejövőre kldi.
„NADOR-Égyesület”, Budapest, VI. Váci-körút 17.

SANTAL EGGER

Dr. SCHLESINGER MIKSA

VIZGYÓGYINTÉZET ÉS SANATORIUM

POZSONY.
(Cottage).

Általános tudott dolog, hogy a szépség elérésére és fenn-
tartására a legkíméletesebb és legbiztonságosabb a FÖLDES-FÉLE

MARGIT KRÉM

Ára: 2 kor., kis téglai 1 kor., szappan 70 fillér, pudor 1.20 kor.
— Készítő: FÖLDES KELEMEN gyógyszerész ARADON. —
Kapható minden gyógyszerárban.

OSAN

Tanningene és hajfestő szer

A szájnak és fogaknak legelőnyösebb sz

OSAN

A legelőnyösebb és legelőnyösebb sz

RÓZSATEJ

Főosztály hely: GYERMEK J. ANTON, Bécs, XVIII. Carl. Ludwigstr. 6

PLATSCHEK VILMOS
 elismert legszolidabb
FÉRFI és GYERMEK-ruha áruhaza
 Budapest, IV. Központi Városház.

Párisi kiállítás: arany érem!

FERNOLENDT

Cipőfénymaz, legjobb fénymaz a világon, a cipőnek gyorsan sülét-
fekete fényt ad és a bőrt is tartósabb teszi.

Alapítva 1832. — Gyári raktár: Bécs, I., Schulerstrasse 21. — Kínosult kapható

SCHWANHÄUSSER **irodai
czikkei**
RENDET TARTANAK — IDŐT TAKARITANAK
Képes befegyverek ingyen és bérmentve.
SCHWANHÄUSSER, BÉCS, I., Johannesgasse 2.

MAGYAR ORVOSI MŰSZERTÁR
(ORTHOPAEDIAI MŰINTÉZET)
Budapest, VII., Kerepesi-ut 32. (a Rókus-kórházzal szemben.)
Sérvtűk, műlábak, műterek, harkók, stb. Orvos-sebészeti műszerek, műanyag-
betegápolási eszközök.
Gummi és hálóbélyeg ártólolgozások.
Arjagyszó zárt berítékben nyúgn.

PFAU FÉLE COGNAC LEGJOBB

Vérgyógyítás — Hemopatia
Felfedezője és egyedül megvalósítója:
Dr. KOVÁCS J. egyet. orvosir.
Budapest, V., Vaczi-körút 13.
ismertető füzet I. kor bérmentve.

28 ÉV ÖTA!
AZ ELISMERT LEGJOBB
MAGVAK BESZERZÉSI
FORRÁSA
MAUTHNER ÖN
BUDAPEST
CS. ÉS KIR. UDVARI MAGKERESKEDÉSE
ANDRÁSSY-ÚT 23. SZ.
ÉS ROTTENBILLER-UTCA 33.
KÉPES ÁRJEGYZÉK INGYEN
ÉS BÉRMENTVE.

HOTEL PARIS SZÁLLODA

Szállósa: SIMON PÁL

BUDAPEST VI. VACZI-KÖRÜT 23.

100 szoba: 1-400 fős nagyobb konyhával együtt.

Fürdő, elegáns kávéház, étterem és
sörözők az épület Vilamos vasúti megálló-
hely az üszes pályaudvarok felé.

Mi helybeliek Budapestén a
NEW-YORK kávéház-
ban (Szászber-körút 9—11.)
találkozunk.
Esténként honvédszenekar.

HIRDETESEKET • REKLAMOKAT
szakszerűen, pontosan és legelőszöbhan
közölhet az összes lapokban az

ÁLTALANOS TUDÓSÍTÓ

birdelési osztálya

Budapest, VII., Erzsébet-körút 84.
Tulajdonos: LEOPOLD GYULA, szerkesztő.

BAYER-féle
MAGYAR TURISTA-TAPASZ
 tyukszem, borkéreg és borkeményedés ellen
 legjobb és legbiztosabb szer. — Egy tekerés ára 80 fillér.
 1 kor. beszállítván, a(n borkéreg) küldi az egyedüli kőszítő:
VÖRÖSKERESZT GYÓGYSZERTÁR
 Budapest, VI., Andrássy-ut. 84.
 Kapható gyógyszerárakban és drogueriákban.

The Freshams
Életbiztosító társaság
Magyarországban működik 1865 óta.
Igazgatóság a társulat saját palotájában
Budapest, Terenz József tér 54. b.

CSÁSZÁRFÜRDŐ

téli és nyári gyógyhely
BUDAPESTEN.

Előre meg kell látni a
gyógyfürdő, sátrai és fürdőket,
legmodorabb kárpátokhoz,
pompás és nagyvíz-vezetékkel, és
fürdőket, — 200 kárpátos
tűzvezetékkel,
Francia és németre legyen és
bármilyen.

SZABADALMAKAT ÉRTÉKESÍTŐ VILÁGIAT
BUDAPEST VII. ERZSEBET-KÖRUT 17.
FELVILÁGOSÍTÁS DIJTALAN

JENCS-Tele

MAGYAR RESTITUTIÓS-FLUID

lovak és szarvasmarháknek

**Gasztagban
nállatható-
lelken.**

As állatok keményejét fűkazza, kitartósá-
gossá teszi, meggyógyítja a lábuk merev
bénultat, és intakulást és a v. a. pók-
sodást. — Ár 2 korona. Postán 2.50 kor.
tekintéses után bérmentve küldi

JENCS Vt. MOS gyógyszerára

BUDAPEST, H. SZÉNA-TÉR 1. sz.

Az összes létező és bárhol **ZOLTÁN BÉLA** gyógyszerárában Budapest hirdetett gyógyszerek megrendelhetők Szabadságtér és Sétány-utca sarkán

A legjobb órákat
 legbiztosabb és legfinomabb ékszerekkel
RÉSZLETFIZETÉSRE
 néhányan ezahat órákon szállítja Magyarország e nembe
 elad és legingyobb árúla
BRÄUSWETTER JÄNÖS kronométer-óráš
SZEGEDEN
 Árjegyzék 2000 képpel ingyen és bérmentve.

„Le Délice“

legjobb Vergo-cigarettapapír,
legkedveltebb Vergo-szivarkahüvely.

Egyszer meggyújtva,
a cigaretta a nélkül, hogy kialudna,
egész végig ég.

Mindenütt kapható.

Különlegességi gyártmányok

Szivattyúk és **Mérlegek**

minden fölé minden célra

L. Wallischg. 14. GARYENS W., BÉCS, 1. Schwarzenbergstr. 6.

Árjegyzékek ingyen és bérmentve.